

Tematika

Alábbiak a felkészülés alapját jelentő másik kötet, az Újfalusy József: Bartók Béla című könyvének fejezetcímei és azok alcímei - segítségül a bővebb tájékozódás megkönnyítéséhez.

1. Gyermekkor és diákévek

- a./ Gyermekkor – zenei élmények családi körben**
- b./ Diákévek – Siker Nagyszőlősen**
- c./ Rendszeres zenei tanulmányok Pozsonyban, Brahms és Dohnányi hatása**

2. Tanulóévek a Budapesti Zeneakadémián

- a./ Tanára: Thomán István – Ismerkedés Wagner művészetével**
- b./ Zeneszerzői tanácstalanság – Betegségek**
- b./ Zongoraművészi sikerek - Pártfogók, barátok - Gruberné Sándor Emma**
- d./ Ismerkedés**

3. Az első nagy művek

- a./ Patrióta lelkesedés, hazafiúi hitvallás**
- b./ Egy évad Berlinben – Külföldi hangversenyek – Kossuth szimfónia**
- c./ Elmélyedt munka Gerlicpusztán – Rapszódia Op.1.**

4. A népzene élménye

- a./ Liszt kettős példája: új és magyar zenei stílus keresése**
- b./ Párizsi élmények - Kudarc a zenei versenyen - Kodály ösztönzése az első népzenei gyűjtőutak.**
- c./ Ismerkedés európai nagy városokkal és magyar falvakkal – Az első népdalkiadvány.**
- d./ Világnézeti, alkotói és személyes válság - Új eszmények: a népzene, a paraszti világ és a természet.**

5. A népzenei ihletés első nagy alkotói termése - A kékszakállú herceg vára.

- a/ **Tanári kinevezés a Zeneakadémiára** – A zenei folklór és Debussy zenéjének együttes tanulságai. Újabb út a Liszt művek megértéséhez.
- b./ Az előző alkotókorszak lezárása: II. szvit, - Hegedűverseny Geyer Stefinek – Új hangú zongoraművek – I. Vonósnégyes
- c./ **A szlovák és román népzenei gyűjtés kezdete** – Hatása a műveken és Bartók társadalomszemléletén – Az új magyar zene és a sajtó – Kodály és Bartók szerzői estje – A Waldbauer kvartett.
- d./ **A kékszakállú herceg vára – Balázs Béla a szövegíró - A téma és a zeneszerző - A zene rétegei, dramaturgiája, tonális szerkezete - Az Allegro barbaro.**

6. Az elhallgatás évei – Népzenei gyűjtések – Háborús gondok – A fából faragott királyfi

- a. / Küzdelem az új zene megismertetéséért – Csalódás visszavonulás – **A Négy zenekari darab – Népzenei gyűjtések: a bihari és máramarosi román gyűjtemény.**
- b. / Politikai feszültség, megghiúsult népzenei tervek – A háború kitörése – Gyűjtési és családi gondok
- c. / **Román és szlovák népzenei ösztönzés** – kisebb népdalok, kompozíciók – A fából faragott királyfi – bemutatója, sikere – Szöveg – drámai és szimfonikus építkezés – **Szvit zongorára – Op. 14. dalok – II. Vonósnégyes.**

7. Színpadi sikerek – A csodálatos mandarin

- a./ **A Fából faragott királyfi bemutatója, sikere** – Új művészi légkör a háború vége felé – **Kékszakállú herceg vára előadása** – Szerződés az Universal kiadóval.
- b./ A csodálatos mandarin – Lengyel Menyhért szövegkönyve, Bartók eszmei megoldása – A mű zenei tipológiája, drámai szerkezete és zenei nyelve.

8. Nemzetközi sikerek - új alkotói megoldások.

- a./ Emigrációs tervek, tájékozódás Berlinben.
- b./ Hajsza Bartók ellen - Értő és konzervatív vélemények a Négy zenekari darab bemutatójáról – Bartókról, Kodályról.
- c./ A népzenei és a korszerű műzenei nyelv új egysége felé: az improvizációk.

- d./ Boldog erdélyi hangversenykörutak, sikerek Angliában és Párizsban
– **A két Szonáta hegedűre és zongorára** - A zenei haladás híveinek szervezkedése – **A szlovák gyűjtemény.**
- e./ A néptánc-finálék: új alkotó szemlélet, új művészi megoldás jelei
– **A Táncszvit, a népek testvérisége gondolat első nagyszabású zenei megfogalmazása.**

9. Szünet az alkotásban - Mozgalmas koncertprogram - Új alkotó-periódus nyitánya - Amerikai utazás

- a./ romániai elismerés – **A zongoraművészi pálya kiteljesedése** – Akadályok a csodálatos mandarin bemutatójának útjában.
- b./ Európa zenei arculata a háború után – Bartók magatartása és esztétikai nézetei
A zongoraművek korszaknyitó sorozata – A III. és IV. Vonósnégyes – Az éjszaka zenéje.
- c./ A csodálatos mandarin újabb kalandjai – a budapesti bemutató halogatása, bemutató Kölnben – Lassú elszigetelődés a hazai környezetben – **A III. vonósnégyes sikere Philadelphiában – Hangversenykörút az Egyesült Államokban.**

10. Látogatás a Szovjetunióban – Az európai zene frontjai és Bartók – Kórusművek, a Cantata profana

- a./ Népszerű művek a pódiumnak – A népi verbunkos jelentkezése a Rapszódiaiban.
- b./ A Bartók tábor erősödése itthon - Művészetének fogadtatása a Szovjetunióban és Nyugaton – A „folklorista” és „avantgardista” Bartók szembeállítása – A nemzetközi zenei élet hadállásai
- c./ Szöveges, nyíltan politizáló művek Bartók művészetében a húszas évek végétől – **Hitvallása a népek testvériségéről.**
- d./ **A Cantata profana** – A kolindák élménye – Román-szlovák-magyar kantata triptichon terve – Az exodus himnusza a Cantata-ban - **A mű zenei építkezése**

11. Nyomasztó politikai légkör – Nacionalista támadások kint és bent – Viszavonulás – Gyűjtőút Törökországba – Népzenei írások – Nagy művek.

- a./ A csodálatos mandarin bemutatója ismét meghiúsul – Bartók visszavonul a budapesti hangversenyélettől – Támadások Romániában – **A szlovák gyűjtemény sorsa.**
- b./ **Népzenei feldolgozó munka a Tudományos Akadémián** – Két jelentős népzenei tanulmány – **Törökországi gyűjtőút.**
- c./ **Nagy művek gyermekeknek – 44 hegedűduó – Mikrokozmosz – A II. zongoraverseny, az V. Vonónégyes, a Szonáta két zongorára és ütőhangszerekre .**
- d./ Székfoglaló a Magyar Tudományos Akadémián – Bartók művek felújítása az Operában – **Bartók művek az erősödő kórusmozgalomban** – Bartók és a magyar haladó értelmiség.

12. Utolsó évek, utolsó művek Európában.

- a./ Rágalomhadjárat Bartók és Kodály ellen – Küzdelem a fasizmussal, aggodás Magyarorszáért, Európáért – A kéziratok mentése
- b./ **A Kontrasztok, a Hegedűverseny, a Divertimento és a VI. Vonósnégyes.**
- c./ Emigrációs tervek – **Hangversenykörút az Egyesült Államokban – Búcsú Európától**

13. Emigrációban – Az életút és alkotópálya vége

- a./ Kalandos utazás –Letelepedés, lakásgondok – Népzenei munka a Columbia Egyetemen – **A szerb-horvát gyűjtemény**
- b./ **Súlyosbodó betegség,** - Baráti segítség, az ASCP támogatása – **Koussevitcky megrendelése: a zenekari concerto – A Hegedűverseny világsikere – Achwille-i üdülés – a Szóló hegedűszonáta**
- d./ **A Concerto bemutatása, sikere – Gyógyulás reménye – A román népzenei gyűjtemény** – Hazai hírek a háború végén – Aggodalom és honvágy.
- e./ Menuhin meghívása – **Egészségi panaszok – A III. zongoraverseny, Brácsaverseny vázlatai – hirtelen katasztrófa.**